

TÜRKİYE'NİN EN GÜZEL 10 DALIŞ NOKTASI

Her yıl onbinlerce kişi Türkiye'ye dalışa geliyor. Peki, biz kendi sularımızı ne kadar tanıyoruz? Sizi, Ege ve Akdeniz'in derinliklerine alalım. Dünya savaşlarında kullanılmış uçak ve gemilerin batıkları, dev caretta caretta'lar, vatozlar, balık sürüleriyle tanışın.

Tropik iklim kuşağında değiliz. Üç tarafımızdaki sular Kızıldeniz kadar canlı çeşitliliğine sahip değil. Ancak bizim başka bir zenginliğimiz var. Tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapan Anadolu'yu çevreleyen denizlerde, belki de dünyanın hiçbir yerinde olmayan batıklar bulunuyor. Yılda yaklaşık 50 bin civarında dalıcı (dalgıç) turist Türkiye'ye geliyor. Ancak bu sayı ülkenin mevcut potansiyeli ile kıyaslandığında çok az. Kızıldeniz'e her yıl 1 milyon turistin gittiği düşünülürse, Türkiye'nin hak ettiği ligde olmadığı bir gerçek. Sadece Çanakkale'deki batıkları yeterince tanıtılsak ve bu varlığımızı sualtı turizmine kazandırabilsek, ülkeye gelen dalıcı turist sayısı yüzbinlerle ifade edilir hale gelecek. Düşünün Bodrum'da, Kaş'ta, göllerimizde daha ne zenginlikler var. Türkiye'nin karasuları hem İpek Yolu, hem de Kuzey Afrika'dan geçen deniz

ticaret yollarının üzerinde bulunuyor. Bundan dolayı çok fazla batık şehir, gemi ve antik esere sahip. Çok değil, bundan birkaç hafta önce Van Gölü'nde yapılan dalışlarda Selçuklu Dönemi'ne ait mezar taşları keşfedildi. Geçen yıl İznik Gölü'nün çekilmesiyle bir antik kentin varlığı ortaya çıktı. Türkiye'deki dalış turizmi şubat-ekim arasına sıkışmış durumda. Bugün sualtı zenginliğimizin tamamını turizme açamamış olsak da, birbirinden güzel yüzlerce dalış noktasında her yıl onbinlerce kişi dalış yapıyor. Türkiye'de her yıl daha çok dalıcı yetişiyor. Şu anda başlangıç seviyesinde eğitim alan dalıcıların sayısı 300 binden fazla. Sadece son dört yılda dalıcı sayısı iki kat arttı. Dalış eğitmenleri de her yıl artmaya devam ediyor. Mevcut dalış noktalarında 300'den fazla dalış merkezi hizmet veriyor. Bu merkezlerin hepsi birbirinden farklı ve güzel. İşte Tempo Travel okurları için seçtiğim en güzel 10 dalış merkezi...

SERKAN
OCAĞ

FOTOĞRAFLAR:
TAHSİN CEYLAN

MAVİ BÜYÜ

KANYON - KAŞ

Kaş'ın en popüler dalış noktalarından biri, Kanyon. Giriş kısmında, mavinin büyüleyici tonları geçit yapıyor. Hafızanızdan silinmeyecek bir görsel şölen. Doğanın bize sunduğu bu görkemli manzarayı, tam anlamıyla 'mavi büyü'nün rüyası' diye ifade edebilirim. 6 metreden süzülerek, önce 22 metreye, oradan da 42 metreye inebilirsiniz. 20'nci metrelerde, kanyonun kum-kaya zeminine ulaşıyorsunuz. Burada, hemen dipteki mini mağaranın karanlığını mesken edinen sünger, tüplü formlar, anemon, yengeç gibi kabuklular bolca görülebilir. Daha derinlerde, kanyonun büyüleyici güzelliğine bir de batık ekleniyor. 30-42 metre derinlikteki batığa, 'pamuk batığı' deniliyor. Hikâye şöyle: 1967'de sisli bir günde, pamuk yüklü Yunan bandıralı 'Dimitri' gemisi, kanyonun üst tarafındaki sığığa çarpıyor. 2.5-3 metrelik sığ alanda karaya oturan gemi, Kaş ve Meis'ten gelen teknelerin yardımıyla yükünü tamamen boşaltıyor. Hasarın telafisi ciddi maliyet oluşturunca 50 metrelik gemi hurdaya satılıyor ve gemiden yaklaşık 250 ton sac alınıyor. 'Dimitri' artık mutlaka ziyaret edilmesi gereken bir batık olarak hizmetlerini sürdürüyor.

En güzel dalış noktaları

TURİSTLERİN GOZDE BATIĞI

PARİS BATIĞI - KEMER

Kemer'de 100'e yakın dalış okulu bulunuyor. Bu okulların en çok ilgi gösterdiği dalış durağı ise, I. Dünya Savaşı sürerken, 1917'de Yüzbaşı Mustafa Ertuğrul'un topla batırdığı Fransız gemisi 'Paris 2'nin batığı. Kemer Yat Limanı'nın 1.5 mil açığındaki gemi, 25-30 metre aralığında kumlu zeminde yer alıyor. 1896'da inşa edildiği ve nakliye amaçlı kullanıldığı düşünülen geminin, üç güvertesi ve iki ambarı var. Kıç taraftaki ambarda cephaneye de bulunuyor. Türkiye'nin dört bir yanındaki üniversitelerde bulunan sualtı toplulukları her yıl nisan ayının ilk haftasında Yüzbaşı Mustafa Ertuğrul anısına batığa dalış yapıyor.

HER BALIKADAM GÖRMELİ!

TÜRK HAMAMI - FETHİYE

Ege'nin en güzel yerleşim yerlerinden Fethiye'de dalış yapmak tam bir ayrıcalık. Bölgede, mağaralardan batıklara her dalcıyı mutlu edecek bir zenginlik olsa da, dalış merkezleri genelde aynı noktaları tercih ediyor. Fethiye'nin bu alandaki tek dezavantajı, dalış noktalarının uzaklığı: Limandan ortalama bir saatlik tekne yolculuğu ile dalış noktalarına ulaşıyor genellikle. Fethiye'de "dalış" denildiğinde akla önce Türk Hamamı gelir. Tecrübe seviyesi en düşükten en yükseğe tüm dalcılara yönelik parkurlar bulunuyor burada. Su üzerinde görülen dik yamaçlar sualtında da devam ediyor. Derinliklerindeki mağaralarda temizleyici karidesleri gözlemlemek mümkün. Sığlıklarda Kızıldeniz göçmeni üçgen balıklarına da rastlayabilirsiniz.

BALIK SÜRÜLERİNİN EN GÜZELİ

KARGI ADASI - BODRUM

Sualtı arkeolojisinin doğduğu Bodrum'daki önemli bir dalış noktası, Kargı Adası. Akyarlar'ın güneyindeki, deniz kuşlarına ev sahipliği yapan ıssız ada, belki de Türkiye'nin en zengin sualtı noktalarından biri, ama uzaklığı sebebiyle pek tercih edilmiyor. Kargı'yı Ege'nin en zengin balık popülasyonuna sahip dalış noktası yapan iki sebep var: Dev kayalıklar ve akıntı. Adanın etrafındaki kayalıklar doğal bir yuva; akıntının getirdiği planktonlar ise besin görevi görüyor. Atmosfer, özellikle sualtı fotoğrafçıları açısından görülmeye değer. Hele ki yüzeydeki palamutlar sürüye doğru hareket ettiğinde! Aslında yaşanan çılgın bir beslenme zincirinin yansımaları... Kanyon ve açığındaki resiflerde gümüş sürüleri görülebilir. Ayrıca izmarit, kupez ve barakuda sürülerini de görebilirsiniz.

UÇAK BATIĞI VE CARETTA CARETTA'LAR! FLYING FISH - KAŞ

Dünya için Kızıldeniz neyse, Türkiye'deki dalgıçlar için de Kaş odur. Sualtı canlılığının, suyun görüş kalitesinin en fazla olduğu yer burası. Son beş yıldır yaptığım gibi, geçen haziranda da yine, Yunanistan'ın Meis Adası'ndan Kaş'a yapılan yüzme yarışlarına katıldım. Sonra da her zamanki gibi soluğu limanda, dalış teknelerinin yanında aldım. Turizmdeki krizin dalış okullarını etkileyip etkilemediğini sordum. Neyse ki durum tahminlerden daha iyi. Kaş'taki en büyük dalış teknesi 'Barakuda'nın sahibi Hasan Kaptan, teknenin her gün hareket ettiğini söylüyor; işleri yolunda... 30'a yakın dalış noktası bulunan Kaş'ta, neredeyse 40 metreye yakın sualtı görüşü var. Yaz boyu su sıcaklığı 20-28 derece arasında seyrediyor. En önemli dalış noktası ise, Flying Fish. Sualtı ile ilgili uluslararası makalelere de konu olan resif, nesli tehdit altındaki orfoz ve lahozların en çok görüldüğü yer. Burada ayrıca, vatoz ya da caretta caretta türü kaplumbağa da görebilirsiniz! Meis ile Kaş arasındaki resifin üstü 6-7, derinliği ise en az 75 metre. Temiz ve berrak su yapısı ile sualtı fotoğrafçıları kendine çekiyor. 35-40 metre ile sınırlanmış duvar dalışının en coşkulu yeri, sportif amaçlı dalış sınırlarının çok üstündeki uçak batığı. II. Dünya Savaşı'na ait üç motorlu bir İtalyan bombardıman uçağı resifin cazibesini artırıyor.

BATIKLARIN EVİ

ÇAMBURNU - ÇANAĞKALE

Çanakkale Boğazı, farklı ekosistemiyle dalgıçlar için her daim ayrı bir cazibe merkezi. Sualtıdaki batıklar ile soğuk yüzey suları ve daha sıcak dip sularının bulunduğu havza, zengin bir fauna ve flora yaratıyor. Eceabat yakınlarındaki Çamburnu, boğazın en önemli dalış noktalarından biri. Kıydan başlayıp derinliklere doğru inilebiliyor. Diplerdeki batık ve batığı mesken tutan deniz canlılarını izlemek ayrı bir keyif. 16-17 metrelerdeki sıcak-soğuk su tabakası vatozların dansına sahne oluyor. Buraya makineniz olmadan dalmayın; çok üzülürsünüz!

KIZIL MERCANLARIN DÜNYASI

TOKMAKLAR - AYVALIK

Türkiye'de "kızıl mercan" dendiğinde akla ilk önce Ayvalık gelir. 24 adası ve 60 dalış noktası olan Ayvalık'a ilgi özellikle yaz aylarında yoğun. İstanbul, İzmir ve Bursa gibi büyük şehirlere yakınlığı nedeniyle popülaritesi yıldan yıla artıyor. Bölgenin en önemli dalış noktalarından Tokmaklar, Kuzey Ege'ye özgü kırmızı mercanların (paramuricea clavata) tahribata uğramadığı ve en bol bulunduğu yer. Merkeze uzakta kalan bu dalış noktasının kuzeydoğusunda bir başka 'sığılık' da, Kerbelâ. Derinliği, günümüz sportif dalış limitlerinin sınırında olmasına rağmen bu noktalara "sığılık" denmesi, süngercilerden bir miras. Ayvalık'ın süngercilik tarihi çok önemli. Süngerciler bu suları kendilerine özgü yöntemlerle keşfetmişler. Sığılık, 30 metreden başlar, 50 metrelere kadar iner. Dipte muhteşem bir biyolojik zenginlik görülebilir; mercan kolonilerinin yanı sıra müren, istakoz, böcek ve daha birçok canlı türüne rastlanabilir. Böcekleri sıra sıra izlemek kuşkusuz ayrı bir zevk.

SANKİ DÜN BATMIŞ GIBİ

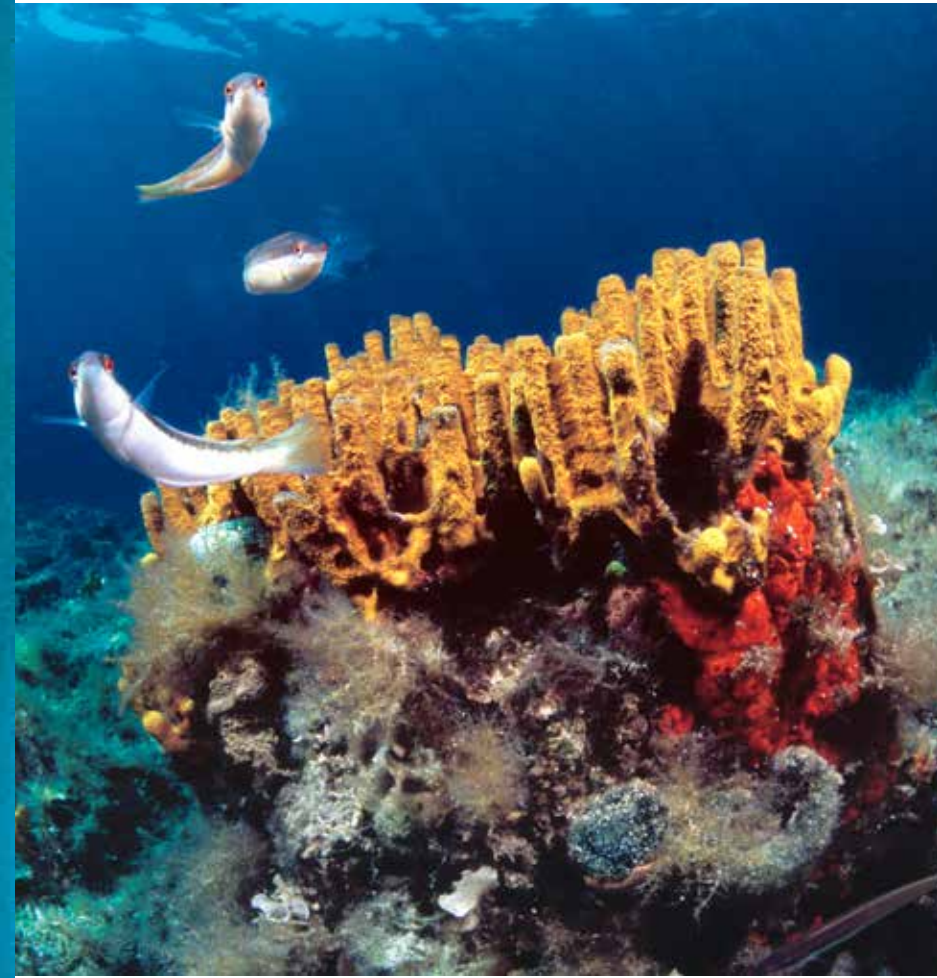
BÜYÜK KEMİKLİ LUNDY BATIĞI - SAROS

Saros Körfezi, İstanbul'a yakınlığı ve ilgi çekici batıkları dolayısıyla dalcıların gözdesi. Çanakkale Boğazı çıkışındaki 'Kaptan Franko' ve körfezde Büyük Kemikli Burnu açığında 30 metrede yatan 'Lundy', bölgede dalınabilecek batıklardan. Boğazda, 15-30 metre derinliklerde eski-yeni her türlü kalıntıyla karşılaşabilirsiniz. Siyah mercan dahil sualtı faunası hayli zengin. Kum bir zemin üzerinde ve neredeyse düz duran 'Lundy', 1908 yapımı, 188 tonluk bir gemi. Savaştan önce balina avlarında kullanılıyormuş. Savaş sonrası el konularak Çanakkale'ye mayın tarama gemisi olarak gönderilmiş. İngiliz donanması emrindeki gemi, 16 Ağustos 1915'te batırılmış. Torpille ya da mayına çarparak battığı iddia ediliyor. Bizzat İngilizlerin tarafından batırıldığı da iddialar arasında. Devasa gövdesiyle gömüldüğü sulara, 1987 yılında balıkçılar tarafından keşfedildi. Yüzeyinde birçok deniz canlısı kendi yaşam alanlarını oluşturmuş durumda. Istakoz, böcek, süngerler, devasa müren ya da yılan balıklarını görebilirsiniz. Dip 28-30 metre, üst ise 14 metre derinliğe sahip. 'Lundy'ye Kabatepe İskelesi'nden gidiliyor. Yakınında I. Dünya Savaşı'ndan kalan bir başka batık daha bulunuyor.

TÜRKİYE'NİN EN POPÜLERİ KÜÇÜK REEF - BODRUM

Halikarnas Balıkcısı Cevat Şakir Kabaağaçlı, "Sanma ki sen geldiğin gibi gideceksin, senden öncekiler de böyleydiler. Akıllarını hep Bodrum'da bırakıp gittiler.." der. Ne zaman Bodrum'da dalışa gitsem bu sözlerle ayrılırım bölgeden; büyük bir hüznle... Türkiye'de ilk dalışımı yaptığım Bodrum, dalcılar için kutsal bir yer. Üstelik Türkiye'nin ilk ve tek sualtı müzesi de burada; daha önce yapmadıysanız mutlaka uğrayın. Bodrum'un onlarca dalış noktasından en güzel Küçük Reef. Popülasyon zenginliği ve henüz kirliliğe maruz kalmamış olması nedeniyle Türkiye'nin en iyi dalış noktalarından biri. Bütün dalcıların en az bir defa dalış yaptıkları bu nokta, sualtı fauna ve florası açısından hayli zengin; burada akya, karagöz, barakuda sürüleri görebilirsiniz. Ayrıca sünger yönünden de Türkiye'nin en zengin bölgelerinden biri. Resifin üstü 5-6 metre, dibi ise yaklaşık 32 metre. Her seviyedeki dalcıya hitap ediyor. Ulaşım kolaylığı ve yakınlığı ayrı bir avantaj.

ALTIN POSTUN PEŞİNDE

BEBEK KAYALIKLARI - SAROS

Beni en çok heyecanlandıran dalış yerlerinden biri. Televizyoncu Savaş Karakaş, Saros'ta gün yüzüne çıkmamış pek çok batığa ışık tuttu, dalgıçlara yol gösterdi. Kabatepe İskelesi'nden ortalama bir saatte Bebek Kayalıkları'na ulaşabilirsiniz. Efsaneye göre; bu kayalıklarda 'Aegospotami' (altın post) adında antik bir şehir varmış. Altın postu giyen ölümsüzlüğe ulaşmış. Bu nedenle şehir, sürekli korsanların baskınına uğrar, kaçan halk, sesleri duyulmasın diye bebeklerini kayalıklara bırakmış. Yöre adını efsaneden alıyor. Kıydan yaklaşık 150 metre açıkta, sığ bir alanda (5-15 metre arası) ilerledikten sonra dik bir duvardan inişe geçiyorsunuz. Duvarın açık denize bakan tarafı çok renkli; sarı yumuşak mercanlar yoğunlukta. Kaya çatlaklarında kırmızı ve sarı renkli karabaş balıkları ile böcekleri görebilirsiniz. Mega yılan balıkları da ayrı bir görsel şölen!